

Photo: Fairtrade NAPP

Ethisch datadelen en data-eigenaarschap bij Fairtrade

Relevant voor micro, kleine en middelgrote en grote traders of operators

Laatste update: 16 April 2026

EUDR en ethische datadeling

De EU-ontbossingsverordening (EUDR) hertekent wereldwijde toeleveringsketens door het vereisen van transparante en traceerbare gegevens over de herkomst van producten, wat nieuwe verantwoordelijkheden met zich meebrengt voor producenten. Terwijl de EUDR datagovernance scherper in beeld brengt, reikt de discussie rond ethisch datadelen en data-eigenaarschap bij Fairtrade veel verder dan louter naleving van regelgeving. Ze stelt cruciale vragen over hoe landbouwers controle kunnen behouden over hun gegevens en over hoe data wordt verzameld, gebruikt en gedeeld. Fairtrade ondersteunt bedrijven en producenten bij het voldoen aan de EUDR-vereisten, terwijl tegelijk wordt gewerkt aan meer eerlijke en transparante systemen voor ethisch data-eigenaarschap en datadeling.

Eerlijkheid in datadeling

Data staat niet los van oneerlijke machtsdynamieken tussen het Globale Noorden en het Globale Zuiden: dit leidt vaak tot onevenwichten in wie verantwoordelijk is voor de dataverzameling en wie er uiteindelijk van profiteert. In de context van EU-regelgeving wordt data bovendien vaak eenzijdig opgevraagd.

Fairtrade ondersteunt producenten om aan regelgevende vereisten te voldoen en werkt actief aan ontbossingsvrije toeleveringsketens die alle betrokken actoren, hun rechten en hun data respecteren.

Fairtrade systeem and ethisch datadelen

Capaciteitsopbouw: opleiding, infrastructuur en ondersteuning bij het verzamelen, voorbereiden en gebruiken van data. Fairtrade ondersteunt coöperaties om data-eigenaarschap, privacy en besluitvormingsrechten te versterken.

Samenwerking met Satellelligence: geospatiale analyse die satelliet- en veldgegevens combineert om het ontbossingsrisico te beoordelen.

Data-eigenaarschap: kleinschalige producenten behouden het volledige eigenaarschap over hun data, zij kunnen deze vrij delen en ontvangen de analyseresultaten van hun verzamelde gegevens (benefit-sharing). Toestemmingsformulier vereist voor het delen van data tussen producenten en bedrijven.

... met als doel het waarborgen van ontbossingsvrije toeleveringsketens, markttoegang voor kleinschalige producenten en de bescherming van hun rechten, data en bestaansmiddelen

Fairtrade Approach

Producenten versterken via ethische data en gedeelde verantwoordelijkheid

Fairtrade ondersteunt operators bij het naleven van artikel 11, lid 1 van de EUDR, dat vereist:

- (a) het verstrekken van aanvullende informatie, data of documenten;
- (b) het uitvoeren van onafhankelijke enquêtes of audits;
- (c) het nemen van andere maatregelen met betrekking tot de informatievereisten zoals vastgelegd in artikel 9, door het mogelijk maken van verantwoorde datapraktijken en het versterken van de capaciteiten van producenten.

Ethische datapraktijken zoals het waarborgen van toestemming van landbouwers, duidelijk data eigenaarschap, gestandaardiseerde verzamel-methoden en transparante protocollen voor datadeling verbeteren de manier waarop data wordt verzameld, geverifieerd en uitgewisseld. Daardoor wordt informatie consistent, beter traceerbaar en betrouwbaarder, wat fouten vermindert, de audit-baarheid versterkt en het vertrouwen in compliance-processen vergroot.

Meer guidance materiaal:

Data Requirements,
Decision Tree for Choosing Software

EUDR readiness met Fairtrade

eudrsupport@fairtradebelgium.be

Is this helpful to you?
Please let us know!

